

BONA PAU

PREMSA
CORONA

Nº. 633 - ANY LIII - MONTUÏRI - NOVEMBRE - 2005

- Cap a la solució de les inundacions del cementeri
- Un matrimoni montuïrer patí les conseqüències de l'huracà Maia
- L'Ajuntament vol que se celebri la Fira de sa Perdiu
- 970 euros, benefici de la torrada per a la parròquia

Montuïri honora el seus difunts

BREUS

Temporada de caça

Des de finals de setembre fins al 29 de gener romandrà obert el termini de caça menor els dijous, dissabtes i diumenges així com els festius. Pel que fa a la caça del conill, acabarà el darrer diumenge de desembre, mentre que el període per a la captura de perdius amb reclam va des del 20 de desembre al 29 de gener.

Moto per a la policia local

Dia 10 d'octubre passat fou entregada a la policia local de Montuïri una nova moto escúter per a l'ús propi oficial, la qual fou subvencionada en el 75% per la Conselleria d'Interior i l'altre 25% pel nostre Ajuntament.

Cap a la solució de les inundacions del cementeri

En el Pla d'Obres i Serveis de 2006 hi figura una inversió de 680.000 euros destinada a solucionar el problema de les inundacions que sofreix la part del cementeri que es va ampliar fa anys a la part de més enfora de l'entrada.

Ampliació del recinte escolar

Segons notícies fidedignes l'Ajuntament està fent gestions amb

Vet aquí els 7 montuïriers que dia 10 de setembre passat des de la vila anaren a Lluç a peu. Aquests sí, que tengueren mèrit, més que el grup que sortí el mes passat

en Miquel de Son Canals amb l'objectiu d'intentar l'adquisició del solar al costat del recinte escolar a fi d'edificar-hi l'escoleta per a infants de 0 a 3 anys i així donar-li una solució definitiva i digna.

Un mercat els dissabtes?

També ha transcendit que l'Ajuntament i l'Associació de Comerciants de Montuïri estan tramitant el posar en marxa els dissabtes horabaixa un mercat a Plaça a base de productes ecològics i artesanals. S'han topat amb alguns inconvenients però s'espera superar-los.

Destrosses al cementeri

A mitjan mes passat altra vegada el cementeri fou víctima del malfraig de certes persones que aquesta vegada romperen portes del tanatori i destrossaren algunes columnes i creus de tombes. Hores d'ara encara romanen impunes els agressors. Però... es tenen sospites.

ES GRAONS

Eloqüent

Quan la continuïtat de l'Escola de Música camina entre dues aigües, és significatiu i eloqüent que un elevat nombre de famílies recolzi la gestió que s'està fent, rebutgi fets que no haurien d'haver passat i estigui disposada a recolzar una solució definitiva als tràmits que es duen a terme per a la pervivència del que és el bressol del futur musical de Montuïri.

Intranquil·litat

Les sortides nocturnes dels joves i adolescents, especialment els divendres i dissabtes, esgarrifren molts de pares que vetlen per la seguretat i benestar dels seus fills i no dormen tranquils fins que de matinada arriben a ca seva. Una intranquil·litat causada pels freqüents accidents irreparables.

BONA PAU Montuïri

Director: Onofre Arbona Miralles
Redactors i col·laboradors:

Joan Miralles i Monserrat, Catalina Sastre Pericàs, Guillem Mas Miralles, Miquel Martorell Arbona, Antoni Mateu Socias, Melcior Nicolau Jaume, Catalina Barceló Mayol, Josep Oliver Verd, Rafel Pons Mairata, Felip Munar i Munar, Gabriel Camps Ferrer, Miquel Mascaró Crespi, Lluís Servera Sitjar, Miquel Llabrés Jaume, Pau Servera Garau, Mª Antònia Rigo Gallard, Isabel Mayol Manera i Catalina Verger Ferrer.

Administració: Martí Ferrer Sampol
C/ Es Pujol, 5 - 07230 Montuïri - Tlf. 64 66 93

Imprimeix: Tirrena, S.A. Manacor

Depòsit legal: PM 133 - 1958

Nota: Les opinions aparegudes en els articles firmats, sols són atribuïbles als seus autors.

Correu electrònic: oabonapau@terra.es

Aquesta revista ha rebut el suport del

GOVERN DE LES ILLES BALEARS

Conselleria d'Educació i Cultura
Direcció General de Política Lingüística

Tradicions diluïdes

Enguany de bell nou el dissabte de les Verges, dia 20 d'octubre passat, tinguérem oportunitat de rememorar una de les tradicionals festes ja gairebé del tot perdudes en el nostre poble.

Encara no fa molts d'anys aquest vespre vèiem transitar pels nostres carrers diferents colles de joveçans que enlairaven aquelles al·lotes amb cants corals o amb instruments musicals. Era una vetlada gojosa per alguns i ben rebuda i considerada per aquelles jovenetes que esperaven saber si qualcú s'havia fixat en elles. I en acabar la tocada aquest estol de joves –músics aficionats o admiradors o pretendents– eren convidats a entrar dins la casa on se'ls oferia els bunyols que havien preparat per a l'avinentesa, acompanyats amb alguna copa de vi dolç. I així aquest estol anava a diferents llocs on residia una o altra jove coneguda que havia de ser obsequiada amb algun cant, glosa o cançó.

Però la gent major, de la tercera edat, no ha volgut que es perdés del tot aquesta tradició i aquell dia convidà tothom a un grapat de bunyols i vi dolç perquè així es recordàs i de bell nou es pogués gaudir d'aquells anys joves i d'un costum que de cada dia es perd perquè el jovent d'avui sembla "passa" d'aquesta tradició.

Com també "passa" de dues festes antiga-ment molt arrelades en el nostre poble i a tota Mallorca, com són el dia de Tots Sants i els Morts. Unes altres commemoracions que ara sols alguns montuïrers commemoren més pel seu caire litúrgic que

no sentimental i folklòric. Aquests dies – Tots Sants i els Morts– el nostre cementeri es converteix en un esplendorós jardí florit amb rams extraordinaris i flors de tot color. Allà hi acudeix la gent per resar i també per retre visita i estar una estona devora les despulles dels qui anys enrere varen romandre vius al nostre costat. I aquests dies també era costum menjar bunyols i obsequiar el nins amb aquells grossos rosaris de panells i dolços.

Ara ja no toquen les campanes de l'església com abans i naturalment tampoc s'obsequia els campaners que durant tot l'horabaixa i vespre de Tots Sants feien sonar contínuament les campanes en recordança del morts. El temple ja no s'umpl de gom a gom de gent, ja no es canten les "absoltes" i benediccions especials per a certs difunts. I ja no diguem de temps molt més enrere quan es dipositaven panetets damunt les tombes, encara que després –parlam del segle XV– es repartia aquest pa entre les persones més necessitades del poble.

Costums de gran tradició i molt arrelades durant molts d'anys i que de mica en mica es van perdent: les Verges, Tots Sants i el Morts, encara que d'un signe diferent, però fidel sentiment d'un poble que poc a poc veu diluïdes ancestrals tradicions.

O. ARBONA

Bunyoleres i ajudant s'afanyaven perquè els bunyols sortissin bons i n'hi hagués encara calents i en abundància

DOS DITS DE SENY

FÀSTIC

De tant en tant ens trobam amb persones que ja estan fartes de gairebé totes les coses; essers que massa vegades exterioritzen un fals sentiment de la seva manera de ser; gent que dona a entendre que res ni ningú és suficientment valuós com per cridar la seva atenció; que ja ho coneixen tot i, segons ells, han viscut tot quan un es pugui imaginar; han experimentat fins i tot allò que qualsevol conceb. En conseqüència: s'avorreixen de la vida i de totes les novetats.

Sembla, per altra part, que el fàstic és una repugnància o oi a conseqüència d'un determinat menjar o beguda, com també a resultes d'un disgust. Per a aquestes persones fastigoses, una situació que normalment hauria de ser motiu d'alegria o de simpatia, de cop es converteix en tristesa i aflicció.

L'estada familiar amb la qual es va començar a somniar, així com una ampla habitació idíl·lica, és avui una estança insuportable. Fins i tot el rellotge, el tic-tac del qual antany li despertava curiositat, ara toca odiosament. El vent remou amb inquietud les branques; la música és trista i mal feta; la claror de la lluna és freda i dèbil... fins arribar a sentir com una estupidesa interior tant el fer badalls com la situació d'un poc de mal de cap... Aleshores tant arriba a ser el fàstic que un odia tot quan l'enrevolta fins que arriba a sortir-li de dedins: "més valdria morir-se".

Ja no escolta ni advertències ni avisos, encara que venguin de persones de reconegut prestigi o autoritat. El que té fàstic a tot o a gairebé tot, sempre té un sentiment desagradable que arriba a causar repugnància; viu amargat i ja no hi ha res que el satisfaci. La tristor i l'amargura són la seva companyia.

SALOMÓ

Com plantar cara a les contrarietats?

També al núm. 81/82 de la revista *Reduccions* de març de 2005 apareix una traducció de poesia grega antiga. En aquest cas és Jaume Pòrtules que tradueix versos d'Arquíloc. El fragment que reproduïrem és una magnífica mostra de la permanència d'alguns poemes en el temps.

*Cor, cor meu tempestejat pels mals
sense esmena,
redreça't! Rebutja l'adversitat,
planta-li cara,
oferint el pit als aguaites de l'enemic,
ben de prop,
amb fermesa: ni, vencedor, t'orgullis
a la clara,
ni vençut t'amaguis, gemegant,
a casa,
ans gaudeix dels goigs i cedeix als
mals,
no massa: coneix quin amunt-i-avall
té els homes.*

Aquest poema guarda un valor fonamental: la mesura de les nostres reaccions vitals. Amb independència dels nostres èxits o fracassos, la nostra ànima ha de romandre equilibrada. Tant si perdem com si guanyem no hem de malmenar la nostra autoestima. Ni la victòria ens ha de fer bravejar, ni la derrota ens ha de fer retrocedir la nostra lluita. El poeta

ens diu que evitem l'eufòria excessiva o la decepció absoluta. Hem de situar-nos per sobre les circumstàncies. Un professional de la salut diria que la persona del malalt és més important que la seva malaltia. Davant una existència plena "d'amunts i avalls" hem de cercar un equilibri interior. Però cal ésser valents, i "plantar cara" a l'adversitat requereix una convicció ferma.

Un refrany italià diu que és millor temptar la fortuna que fugir. Cal arriscar-se i en el risc sempre hi ha un component d'esforç. Si juntam equilibri i esforç les possibilitats d'una felicitat més duradora seran majors.

LLUÍS SERVERA SITJAR

El nou llibre de Joan Miralles fou presentat per Mª de la Pau Janer, Gabriel Janer i el propi autor. Maria Verger representà el Batlle, absent

LLIBRE NOU

Joan Miralles i Monserrat

FRANCESC DE B. MOLL I LA LLENGUA LITERÀRIA

Biblioteca Miquel dels Sants Oliver / 24

Aquest treball del professor Joan Miralles i Monserrat sobre les aportacions de Francesc de B. Moll a la construcció de la llengua literària constitueix una contribució de primeríssim ordre al coneixement de l'obra del gran filòleg, alhora que posa de manifest el seu esforç per codificar, perfeccionar i ajustar fins als detalls més insignificants l'ús literari del català modern.

Moll fou rigorós i savi. I perquè era savi, mai no va encastellar-se en la intransigència dels que s'aferren rabíudament al poc que saben. Per això mai no féu de la saviesa un signe de poder, sinó un acte de servei al poble, a la nostra petita pàtria. Molts d'anys després de la seva mort, el seu exemple hauria de servir als lingüistes nous-rius, perquè la nostra és una societat de pervinguts, massa feble per a ser generosa.

Paga la pena destacar la gràcia en què el llibre està escrit i la perfecció en què ha estat estructurat, ben pròpia d'un mestre. Sé de cert que els que hem viscut enamorats de la llengua i de la seva bellesa expressiva hi restarem a gust entre aquestes pàgines. Hi trobarem la vida d'un home que es va dedicar a seduir-nos per les paraules i ens va salvar els significats. Encara avui, torna a aconseguir-ho.

(De la presentació del llibre)

GABRIEL JANER MANILA

Restaurant Es Molí d'en Perons

*Menú dies laborables • Cuina internacional • Parrilla
(Diumenges, tancat)*

C/ Es Molinar, 51 • Tel. 971 64 65 08 • 07230 Montuïri

Coverbos de la nostra vida

Avui anam a exposar una sèrie de proverbis recopilats durant molts d'anys, generalment de personatges il·lustres que en un moment de la seva vida varen tenir la necessitat de deixar plasmat en els seus llibres. Frases agraciades que detil·lam a continuació:

- Ajuda als teus semblants a aixecar la càrrega, però no a portar-la.
- Les idees no s'imposen, es proposen.
- Són necessaris dos anys per aprendre a parlar i seixanta per aprendre a callar.
- Les persones que no saben res o no diuen res, parlen cridant.
- Un llibre és com un jardí, però que es porta a la butxaca.
- Els doblers són com el fems, que per l'únic que serveixen és per escampar-lo.
- Esser intel·ligent és saber-se amotlar a qualsevol situació, per dura que sigui.
- La informació és com els doblers; bruts o nets es fan servir.
- La millor manera d'alliberar-se d'un problema és resoldre'l.
- Quan la pedra ha sortit de la mà pertany al dimoni.
- Quan els doblers parlen, la veritat calla.
- El món aniria molt millor si s'obrissin més els ulls i es tancàs la boca.
- Qui té fills i ovelles no li manquen mai les queixes.
- La patata i l'or són tresors morts; els fills i filles, tresors vius.
- Mil arbres que creixen fan manco renou que un arbre que cau.
- La vellesa és la pèrdua de la curiositat.
- No s'ha d'engegar mai ningú per fer-se lloc.
- La millor cosa que pot passar en aquesta vida és arribar a vell.
- Molt poc sap de l'amor qui es cansa d'estimar.
- Les millors reformes que hi ha en el món són les que comencen per un mateix.
- D'homes és equivocar-se, de "locos" és persistir en l'error.

- Qui sap del dolor ho sap tot.
- A "lo" bo no s'hi arriba sinó mitjançant "lo" millor.
- L'èxit és fàcil d'obtenir, però difícil de merèixer-lo.
- En la vida no s'ha de tenir por a res, sols s'ha d'entendre.
- El dolor passa, l'art queda.
- Aquesta vida és massa llarga per odiar i massa curta per estimar.

APOTECARI

Fa gairebé 20 anys que l'amo en Miquel Parrí en Es Graons els repartia caramels. Algun dia gaudiran de la vellesa

COLECCIÓN FERNANDO ALONSO

L I M I T E D E D I T I O N

Fermin
 Jolers

Tel.: 971 55 18 99 • C/ Amargura, 1A
 MANACOR

e-mail: joyeriafermin@joyeriafermin.com
www.joyeriafermin.com

SANDOZ
 SWISS MADE SINCE 1870

LA IMATGE COMENTADA

Era altre temps quan una bona part de la joventut era atreta per diferents quimeres i es movia entorn als capellans responsables de pasturar el ramat que tenien confiat. A Montuïri, l'any 1986, data que fou tirada aquesta foto, amb freqüència ens trobàvem amb en Tomeu Tauler o amb n' Andreu Genovart, dos sacerdots que deixaren petjada en el seu temps per la nostra contrada. Aleshores molts de joves i adolescents d'ambdós sexes participaren en gran

«Joves amb esperit alegre i dinàmic que a la vegada es responsabilitzaven de dur a terme paral·lelament altres tasques»

nombre d'activitats per ells promogudes; joves amb esperit alegre i dinàmic que a la vegada es responsabilitzaven de dur a terme paral·lelament altres tasques, també orientades en la mateixa finalitat, que no era altra que la formació de la joventut. I no sempre Montuïri

les que aquí veim, Margalida Marimón, Jerònia Arbona i Petra Mayol, les quals són sols un exponent de la joventut montuïrera que aquell dia es va donar cita damunt aquella petita muntanyeta, molt prop de S'Alqueria Blanca. - O. A.

era el lloc on es duien a terme aquestes comemes. Molts d'ells arribaren a conèixer altres companys que amb semblant il·lusió es movien i donaven sentit a la pròpia existència.

Vet aquí que un dissabte d'aquell any, el 15 de març –ara en fa 18 i mig–, un grapat d'ells participaren a una trobada vocacional juvenil que es va celebrar a l'ermita de Consolació, a Santanyí. Fou un diada que s'ho passaren bé tots els que hi prengueren part; entre ells

GLOSES

Els Creuers

Si un dia vols anar de Montuïri a Porreres vés pes camí de Banyeres i tindràs un bon anar, perquè en Es Creuers hi ha un embull de carreteres sense senyals ni banderes; ni el dimoni en pot passar.

TÒFOL MASSANET "PARRÍ"

Panades

N'hi ha moltes de casades que haurien mester garrot; per a Pasqua volen xot i no saben fer panades.

rafelmiralles
tallers

**Més de 30 anys
treballant el ferro**

Caretera Palma-Manacor, s/n • Tlf. 971 64 62 88 • Montuïri

PER MONTUÏR!

QUÈ FAN?. - "Tal volta hagin de fer una presó", va exclamar un que passava per Son Pastor quan va veure una alta i extensa paret que giravoltava un terreny d'un grapat de quarterades. Demanà explicacions però no en rebé cap de satisfactòria.

IMPROCEDENT. - Una persona que ho va presenciar no se'n podia avenir que un empleat de la Creu Roja dins una furgoneta que en el moment de repartir del dinar, fumàs. Ho considerà impropedent.

QUEIXES. - S'han tornat sentir queixes degut a esbucaments inadequats a causa de l'ampliació de la carretera. Tiraren a baix part d'una caseta a S'Hostalet que estava cataloga pel Patrimoni com a BIC. Quan la propietària se'n temé hi anà i els digué "el nom del porc", als causants de tal endemesa. Posteriorment els obrers ho deixaren fer i ho barraren.

BUFA QUE BUFA. - Fa 30 anys que ha bufat a la banda de música i cada vegada que la Guàrdia Civil de Tràfic el veu encara el fa bufar. "Que no trobes que ja basta?", diu ell. I ell és en Pere Antoni "Bareta".

ASSENYAT. És incompreensible que un ca que va caure d'un segon pis, es rompés una cama i ferit del morro se n'anàs immediatament corrent, tot sol i pel camí més dret, cap a la clínica veterinària i amb la cama rompuda arrossegant. És ver que ja l'hi havien portat en altres ocasions, però que ell, així, tot sol, s'hi dirigís, és de tenir molt de seny. Reconegut pel veterinari, cridà a ca seva i l'amo hi anà i tampoc no se'n podia avenir. Naturalment li feren les cures pertinents i agombolat el retornaren a ca seva. El propietari, en Tomeu "Llegat", està molt agraït.

SATISFACCIÓ. - Entre la gent ha caigut molt bé la decisió de

l'Ajuntament de situar tots els nins petits devora les Escoles fent-hi un nou edifici. Així moltes mamàs en "sortiran" amb un sol viatge.

CONTROVÈRSIA. - La celebració o no de Sa Fira de sa Perdiu ha estat motiu de comentaris de molt diferent signe degut a l'anomenada "febrea aviar" que pul·lula a alguns indrets del món. Però, essent que no arribada aquí i que hores d'ara no hi ha cap prohibició, l'Ajuntament tira endavant.

ACCIDENTS. - Dos accidents i els dos en el carrer de Palma i de poca importància i en dies diferents es produïren aquest octubre passat. El primer, devora ca ses Monges on dos cotxes col·lisionaren però no hi va haver ferits, sols cops en els vehicles. El segon, a la sortida del carrer del Garrover: una dona sense prevenció de cap casta va envair el carrer de Palma mentre passava un cotxe. Les ferides no foren massa greus, però així i tot se l'endugueren amb una ambulància.

HURACÀ. - En Martí Ferrer i la seva esposa Magdalena Miralles, per celebrar el 25è aniversari de casats

feren un viatge a Mèxic, obsequi dels seus familiars i amics. Però allà, malauradament, es trobaren amb l'huracà Maia i el que havia de ser una satisfacció es va convertir en un descontent. Però dies abans de finalitzar octubre ja tornaven ésser aquí i ara contenen les peripècies per les que passaren i els desmesurats desastres que varen haver de contemplar i sofrir. Dies sense llum i comunicats i ventades i aigua a balquena...

EXCEPCIONALS. - A Can Sebastià de s'Oratgera han collit més d'una dotzena de moniatos de devers 5 quilos de pes... I ara no saben que han de fer amb ells. "Bé: segur que no es perdran", confessava ell.

EN XERRIM

Menjars cuinats i càtering

Oferim qualitat i confiança

C/ Andrea Doria, 46
 07014 Palma
 Tel. 971 733 062
 Mobil. 676 40 63 86

Servei exclusiu de **càtering** per a noces i banquets

Cases de Els Calderers (Sant Joan), Son Maixella (Valldemossa), Comasema (Orient)

Buffets per endur-se'n per a celebracions familiars, comunions i aniversaris

Servei a empreses, presentacions, convencions, esdeveniments i dinars d'empresa

Menús a mida, servei de cambriers i cuiners

Menjars preparats per endur-se'n

Transport i servei a domicili

Menú diari al Restaurant LLAR DE LA JOVENTUT- CONSELL DE MALLORCA, (C/ General Riera, 111 de Palma)
 Tel. 971 17 37 77

L'AJUNTAMENT INFORMA

La XXVII edició de la Fira de sa Perdiu ja està en marxa

A pesar dels rumors que els darrers dies han circulat sobre la celebració o no de la nostra tradicional Fira de Sa Perdiu, l'Ajuntament durà a terme la realització d'aquesta nova edició de "Sa Fira". Una vegada més el primer diumenge del mes de Desembre se celebrarà una nova edició de la tradicional Fira de Sa Perdiu.

Aquest any comptarem amb la novetat d'una primera edició de "Cuina de Caça" que se celebrarà a les instal·lacions del Restaurant "Es Figuera". Es tracta del primer campionat de Balears d'aquesta modalitat que enguany estarà dedicat a la preparació de plats en què l'ingredient principal sia la Perdiu. Es prepararà també uns entrants en productes mallorquins, concretament la base serà la sobrassada. Hi estan convidats els diferents establiments de restauració de la nostra illa.

La "cata" de vins montuïrers tornarà a ésser present en aquesta edició de sa nostra Fira, l'acte es realitzarà en el Cellar Can Rei. Les inscripcions es poden fer a les oficines de l'Ajuntament, tenint en compte que el nombre de participants es limita a 25 persones. Després de la "cata" hi haurà degustació de vins montuïrers per a tothom.

Igualment durant Sa Fira de Sa Perdiu es podran veure les diferents exposicions de pintura, escultura i objectes de regal per a les properes festes de Nadal.

La mostra Industrial i Artesanal (productes de Montuïri) enguany celebrarà ja la seva X edició i com es habitual els expositors estaran presents a la Plaça Major.

Un altra de les novetats serà un

"Raid" d'aventures que se celebrarà el dissabte dia 3 de desembre, devora ca S'Escolà i on hi podran participar tots els al·lots entre 5 i 15 anys.

I si totes les previsions són bones podrem veure, com cada any, els millors exemplars de perdius de reclam, que degut a la gran acceptació dels dos anys anteriors de bell nou se celebrarà a la pista d'Es Dau. Com és costum les proves començaren a les nou del matí de diumenge dia 4 de desembre.

Diferents actuacions d'asfalt dels carrers del nostre poble

Concretament s'han asfaltat els carrers de Pere Capellà i Es Velar de Sa Torre, al mateix temps que s'ha dut a terme una actuació per canalitzar les aigües pluvials en el carrer de Pere Capellà. Aquestes aigües desembocaran a la Síquia del Camí Pelut.

Desbrossament en els camins i torrents de la vila

L'Ajuntament de Montuïri ha realitzat, com ja ve essent habitual dos pics en l'any, la neteja de camins de fora vila. La brigada de manteniment

ha desbrossat els camins i s'han netejat diferents zones.

Per altre costat s'ha fet la neteja d'una part del Torrent de Pina.

La salut, principal objectiu Prevenició

L'Ajuntament de Montuïri en col·laboració amb l'Associació de Lluita Anti-Sida de les Illes Balears (ALAS) posa en marxa la Campanya "NADALAS-05", coincidint amb la festivitat de Nadal, una campanya de prevenció del VIH-sida i altres malalties de transmissió sexual. La informació d'aquesta campanya és pretén canalitzar mitjançant el regal d'un preservatiu dintre d'un recipient amb l'imatge de la campanya i el logo de l'Ajuntament. L'objectiu de la campanya és sensibilitzar la població jove front les malalties de transmissió sexual i fomentar l'ús del preservatiu com a mesura de prevenció. La campanya comptarà amb la col·laboració dels diferents pubs i bars del nostre municipi.

Vacunacions

La Conselleria de Salut i Consum, a través de la Direcció General de Salut Pública i Participació esta realitzant les activitats de salut escolar amb l'actualització del calendari de vacunacions als alumnes de 1r, 5è de primària i alumnes de 2n d'ESO. Aquestes activitats es realitzaran pel centre de salut del nostre municipi. Per la seva part l'equip de la Conselleria de Salut durà a terme la revisió de la funció auditiva als alumnes de 1r de primària.

Donants de Sang

La Unitat Mòbil de la Germandat de Donants de Sang ha visitat una vegada més el nostre poble, i una vegada més els donants han respost a aquesta cridada de solidaritat. Encara que és de lamentar, una vegada més, la pobra participació de la gent més jove del poble. Esperem que en properes ocasions els joves també participin en aquesta acció humanitària.

Eclipsi de sol

Dia 3, dilluns, a les 9'45 la lluna començà a tapar el sol. Un fenomen que va acabar prop les 12'30 del migdia. Alguns des de plaça ho contemplaren, però sobretot el nins de les Escoles pogueren gaudir de l'eclipsi anular, tot i que alguns níguls taparen moltes il·lusions. Això féu que sols es pogués contemplar d'una manera un tant limitada.

Homenatge al Director

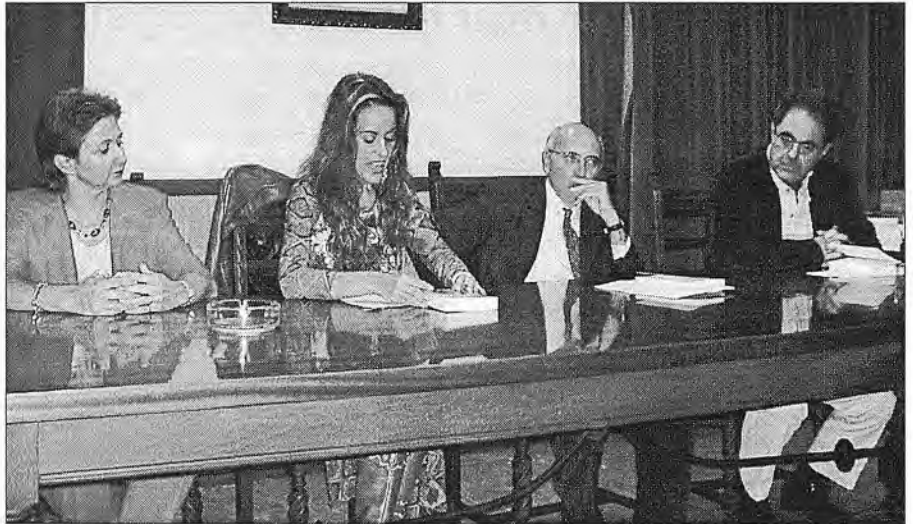
Tots els col·laboradors i repartidores, per part del director, i la Junta de l'Associació de Persones Majors, per part de l'esposa, volgueren retre homenatge amb un dinar i entrega de diversos obsequis amb motiu de les noces d'or del matrimoni Arbona-Quetglas; acte que es va celebrar a un restaurant el passat 8 d'octubre.

Presentació d'un llibre

El vespre del mateix dia 8 la sala d'actes de l'Ajuntament s'omplí de públic desitjós de sentir els presentadors del llibre "Francesc de Borja Moll i la Llengua Literària" del nostre col·laborador i catedràtic de la UIB; Joan Miralles i Monserrat. A més d'ell parlaren Mª de la Pau Janer i el seu pare, Gabriel Janer Manila.

Torrada benèfica

Dia 9 al Puig de Sant Miquel es va celebrar la torrada a benefici de les obres parroquials que s'havia hagut d'ajornar a aquest dia a causa de la pluja de dia 2. Fou una jornada

Amb l'autor del llibre, Joan Miralles, ocuparen la taula presidencial la regidora Maria Verger, Mª de la Pau Janer i el seu pare Gabriel

esplèndida amb missa, torrada, menjar a voler i la rifa de nombrosos regals.

Nova immobiliària

Encara que des del setembre tingué despatx al carrer de Sa Trona, dia 15 d'octubre va obrir la Immobiliària i Assegurances Ribas i Serra al carrer Major nº 44. Està regentada per Maria Serra, Mari Garcia i Esther Ribas.

Tercera Edat

L'Associació de Gent Gran va començar les activitats del curs dia 4 amb manualitats, dia 5, danses del món i dia 6, ball de saló. També hi ha altres cursos en marxa com la gimnàstica de manteniment, el curs de reforçament de la memòria, i altres on hi participa gent d'una i altra

associació.

Per altra part, l'Associació de Persones Majors, dia 15 va organitzar un dinar a un restaurant com a principi de curs i el dissabte de les verges, dia 20, bunyols i vinet per a tothom. I també ja han començat pràcticament totes les activitats dels anys anteriors.

Un bon nombre de persones majors assisteixen al curs d'entrenament de la memòria

ORTOPÈDIA

C.Ø.P.

CENTRE ORTOPÈDIC PALMA

- Ajudes tècniques
Cadires de rodes, lliuts sanitaris, grues, caminadors...
- Plantilles a mida
- Òrtesi i pròtesi
- Ortopèdia esportiva
- Departament de mastectomia

C/Reina Esclaramunda, 4 - 07003 Palma

Tel.: 971 717 933

DELEGACIÓ DE HACIENDA <small>FRANCESC</small>		REINA ESCLARAMUNDA	SANT MIQUEL
FONT I MONTERROS	INSALUD <small>BORJA I MOLL</small>		

Joan Verger Martorell i Margalida Noguera Gomila

En les seves noces d'or

Des del primer moment i durant la conversa que s'ostinguérem per espai de més d'una hora amb el matrimoni, els noms del qual encapçalen aquesta entrevista, ens adonàrem que es compenetraven perfectament. Aquest fet o situació que ha perdurat al llarg de cinquanta anys és significatiu i vital dins el matrimoni. Es nota ràpidament el respecte que mútuament es tenen: un detall, una conducta que diu molt al seu favor.

En Joan va néixer el 22 d'abril de 1929. Na Margalida, el 24 de setembre de 1934. Hem de dir de passada que era pubila. Els dos varen veure la primera llum a Montuïri; els dos també conegueren les primeres lletres a ca ses Monges. Fins aquí coincidiren. En quan als ensenyaments posteriors, ell seguí les classes al Col·legi Joan Mas i Verd –que llavors no es deia així– fins els 12 o 13 anys. Alguns dels seus mestres foren llavors figures populars: don Rafel Bennassar, don Francesc Pomar...

Li preguntam a en Joan si ha estat llogat de nin o de jove.

Somriu quan ho recorda.

– Sí –ens diu–. L'any 1938 estava de plaça morta a la possessió de Son Comelles. Era un nin, feia tot quan em manaven, des d'ajudar al cuiner fins a cavar el jardí. Record que algun vespre en què a vegades estava amb els senyors, em dormia amb el cap damunt la falda de la senyora.

– Sembla que la teva vida transcorria amb certa placidesa.

– Sí, però ràpidament canvià.

– En parlarem més endavant.

Ens dirigim a na Margalida.

– De nina, quan en Joan s'acomiadava de Son Comelles i començava a prendre un altre camí, a què et dedicaves tu?

– Jo m'ocupava de les feines de ca nostra amb la meua mare al temps que també estudiava amb donya Jerònia Juan. Vaig aprovar l'ingrés a l'Institut i també el primer curs de batxiller; però no vaig continuar els estudis. M'absorbien altres feines com el brodar, que aleshores m'agradava molt, amb un grup bastant nombrós. Brodàvem a l'apotecaria amb donya Jerònia Verd. Sempre estava ocupada, no estava mans fentes. El temps passava i em sentia satisfeta de com transcorria la meua vida.

– Us coneixíeu ja, amb en Joan?

– No. Clar que de vista, sí, el coneixia, però no havíem parlat mai plegats.

– Quan fou la primera vegada que entaulareu relacions?

– Bé –somriu ella–; jo brodava a l'apotecaria, com he dit, i el metge de Meià influí bastant perquè ens coneguéssim. Però personalment no ens coneguérem fins que una vegada coincidírem trobant-nos a la fira de Lluçmajor.

– Això –diu en Joan– ja fa molt d'anys, però els dos ho recordam perfectament.

Ens dirigim altra volta a en Joan.

– Què fou de la teva vida quan deixares la feina de Son Comelles?

– En aquells moments –ens diu– els meus pares havien passat a Sa S'Hort Nova i vaig treballar amb ells i a la mateixa finca durant 12 anys.

(Direm, mentrestant, que en Joan fou germà de n'Antònia i na

PREFABRICATS

Manera

MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ

FABRICACIÓ DE

BALUSTRADA I

BIGUES DE Tauló

IMITACIÓ FUSTA

Servei de transport propi per a tota l'illa

Magatzem i oficina

Ctra. Palma-Manacor, km. 28,5 • 07230 Montuïri (Mallorca)

Tlfs. magatzem: 971 64 67 44 • 971 64 60 95

Tlf. particular: 971 64 61 73

*Margalida. També germà d'un al·lo-
 tet de la seva edat que adoptaren el
 seus pares, de nom Joan Lull Veny i
 que morí d'un accident quan tenia
 uns 14 o 15 anys)*

*Na Margalida interromp la conver-
 sa quan puntualitza:*

– Els últims anys que estava a Sa
 S'Hort Nova fou quan ens conegu-
 rem.

Somriuen els dos recordant-ho.

– **I després de Sa S'Hort Nova,
 Joan?**

– Vaig passar a conrear una finca
 que li deien l'Hort. Hi vaig estar du-
 rant trenta anys. Ja feia temps que
 m'havia independitzat. Mentrestant
 també durant cinc anys vaig treballar
 al butà i sobre la dècada dels cin-
 quanta em vaig cuidar d'una incuba-
 dora instal·lada a una casa de la
 Plaça Vella, durant dos anys. I si em
 sortia algun jornal també el feia; no
 es tractava de perdre el temps.

– **Vaja; hem de suposar que no
 t'avorries; sembla que estaves
 ocupat.**

– Els temps eren difícils –ens diu,

mentre la seva dona escolta amb
 atenció, aprovant tot quan diu en
 Joan. L'any 1961–continua– ingre-
 sava com a guàrdia municipal a
 l'Ajuntament. Hi vaig estar durant 26
 anys... Quan em gir darrera recor-
 dant el passat, qued sorprès; el
 temps passa amb rapidesa.

– **Recordam perfectament –deim
 a na Margalida– quan un grup de
 joves, gaire bé nines, anàvem a
 brodar a l'apotecaria. Ens cridava
 l'atenció l'ambient festós que es
 respirava entre vosaltres. Què ens
 pots contar de llavors?**

– Ah! Aquells anys foren extraordi-
 naris! Va ésser l'època en què ens
 coneguèrem amb en Joan. En
 aquests anys, jo, a més d'anar a bro-
 dar i treballar en les feines de ca
 nostra, el temps d'albercocs anava a
 xapar-ne i també amb un grup de la
 meva edat anàvem a aplegar ame-
 tles... Fou una època feliç.

– **Sembla que les brodadores ho
 passàveu bastant bé.**

– Moltes de nosaltres érem de
 temperament optimista i contagià-

vem tot el grup. A més, organitzà-
 vem alguna excursió. En certa oca-
 sió amb donya Jerònia Verd anàrem
 a peu de Lluc, a Sa Calobra, pel to-
 rrent de Pareis fins a la desemboca-
 dura.

– **Si no anam equivocats, dins
 aquesta dècada us casàreu.**

*Es miren els dos amb un cert aire
 de complicitat.*

– En efecte – continua na
 Margalida–; junts no ens preocupava
 el futur i el 10 de novembre de 1955
 ens casàrem.

– **En aquell temps el país co-
 mençava a sortir de la crisi de la
 postguerra; les famílies lluitaven
 per treure el carro endavant.
 Pensàveu en els problemes que
 es podrien presentar?**

– No –diu ella rotundament–. Ja ho
 he dit abans. El nostre pla era casar-
 nos. Després, al llarg dels anys ven-
 dria el que vendria. Junts teníem
 ànims per vèncer o superar les difi-
 cultats que poguessin venir.

– **A què atribuïu l'estabilitat i**

(Continua a la pàgina següent)

Plaça d'Espanya, 56 - Tel. 971 120 064 - Fax 971 120 426
 C/. Ciutat, 12 - Tel. 971 120 021 - Fax 971 662 043
 07620 Llucmajor - Mallorca (Balears)

C/. Historiador Talladas, 2 A - Tel. 971 652 637 - 07630 Campos (Mallorca)
 cem@cemllucmajor.com - www.cemllucmajor.com

• Alergologia • Anàlisi clínics • Aparell digestiu • Assistència domiciliària • Cardiologia i aparell respiratori • Centre auditiu • Clínica dental: - Cirurgia màxilo-facial - Implantologia - Odontologia - Ortodòncia	• Cirurgia general i laparoscòpica • Dermatologia • Ecografia • Endocrinologia • Fisioteràpia i rehabilitació • Ginecologia i obstetrícia • Igualatori mèdic • Infermeria • Medicina general	• Medicina estètica • Nutrició i dietètica • Oftalmologia • Ortopèdia Gamunçà • Otorrinolaringologia • Pediatria • Podologia • Psicologia • Psiquiatria	• Radiologia - Mamografia - Ortopantomografia bucal - Radiologia general - Telerradiografia • Rehabilitació (metge rehabilitador) • Teràpia de parella i sexologia • Tractament de la obesitat • Traumatologia i cirurgia ortopèdica • Urologia i andrologia

Làser - acupuntura, medicina ortomolecular, test de intolerància alimentària, depilació làser.
 Revisions mèdiques: Companyies d'assegurances de vida (Sa Nostra, La Caixa, Inter Partner).
 Reconeixements mèdics per a permisos de conduir i d'armes: Dr. Antonio Isern Oliver.

Tenim el plaer de comunicar als nostres clients les noves especialitats i serveis de recent incorporació:

Metge especialista en rehabilitació: Dra. Encarnación Sanfeliciano Gómez.

Llicenciada en psicologia: Lola Rodríguez Mayorals.

Diplomada en podologia: M^o Cristina Fiol Ekman.

Urologia i andrologia: Dr. Martín Santisteban González

Reconeixements mèdics per a permisos de conduir i d'armes: Dr. Antoni Isern Oliver

Mamografia, ecografia de mama, ecografia trans-rectal i trans-vaginal, cadenera pediàtrica i eco-doppler vascular perifèric.

Assegurances: ADESLAS - AEGON - AGRUPACIÓ MUTUA - ALLIANZ - ASISA - AXA - PLANAS - D.K.V. - GROUPAMA - IMECO - LA BOREAL - LA ESTRELLA - L'ALIANÇA - MAPFRE - MEDIATIC - MUTUA GENERAL DE CATALUNYA - NOVOMEDIC - SANITAS - SERSANET - VITALICIO SALUD - WINTERTHUR

Mutues d'accidents: ASEPEYO - CYCLOPS - FIMAC - FRATERNIDAD MUPRESA - FREMAP - IBERMUTUAMUR - INTERCOMARCAL - MAZ - MIDAT - MUTUA UNIVERSAL - MUTUA BALEAR

Companyies d'assegurances d'accidents: ALLIANZ - AXA - AURORA - IBÉRICA - AEGON - CASER - CAUDAL - FENIX - FIAT - LA ESTRELLA - MAPFRE - VITALICIO - PREVISIÓN BALEAR - WINTERTHUR - ZURICH

Horari de les 9'00 hores a les 21'00 hores.

(Ve de la pàgina anterior)

l'èxit, diguem-ho així, del vostre matrimoni?

Es miren els dos altra volta com si fossin nins que no sabessin contestar. Però es nota que pensen i senten el mateix.

– Et diré el què opinam els dos –diu ella mentre en Joan la mira somrient–; el nostre matrimoni es pot dir que ha transcorregut i transcorr d'un mode normal. Ara bé, com tots els matrimonis o famílies hem tingut moments difícils. Nosaltres hem procurat superar-los ajudant-nos i estimant-nos mútuament. No són només unes frases fetes, és la veritat; i sobretot respectant-nos sempre.

– Què és per a vosaltres un matrimoni feliç?

Contesten els dos al mateix temps amb una resposta similar, que en paraules de na Margalida són aquestes:

– La felicitat per a nosaltres és la mútua estimació. El respecte que sempre ens hem tingut i ens tenim, i poder estar junts. La nostra vida és un llibre obert, som com ens veuen i procuram comportar-nos tal com he dit.

En Joan l'està mirant som si digués; jo no ho hagués pogut dir millor. Ens giram a ell dient-li:

– Hi has d'afegir res més, Joan?

– A més del que ha dit na Margalida –ens diu–, que és la veritat, jo afegiria que ella sempre m'ha

ajudat molt en totes les feines i sobretot en les preocupacions.

– Què desitjau ara de cara al futur?

– Salut. I que aquesta salut s'allargui a tota la família i als demés.

– Passem a la part negativa: Què pensau de la gran quantitat de separacions i divorcis que hi ha actualment?

– Ho lamentam molt –ens diu ell, al temps que ella ho afirma amb el cap–; es rompen violentment dues vides amb les consegüents il·lusions. Sobretot ens dol la tragèdia que significa pels fills.

– El món actualment es complex. Què opinau d'ell?

Ens donen la seva resposta que resumim així:

– El món actual és meravellós. El que no somiàvem fa seixanta o setanta anys, avui és una realitat; però el món de la nostra joventut, dins totes les dificultats i mancances, per a nosaltres fou ideal, el millor.

– Sou ja unes persones madures. Què opinau de la gent de més edat?

– Mira –ens diu en Joan–, hi ha un detall interessant. Trobes molta gent d'edat, però bastants d'ells interiorment són joves. Tenen encara la il·lusió i l'optimisme que teníem nosaltres a la seva edat.

– Sortint un poc de la conversa que tenim. Podries dir-nos, Joan,

les teves afeccions?

– M'agrada molt la caça, cercar també caragols i esclata-sangs, quan n'hi ha –puntualitza–, tenir un estol petit de coloms... També m'agrada el cant, especialment la sarsuela.

– Dels teus hobbies, què ens dius Margalida?

– Ah! –ens diu ella amb molt bon humor–; a mi m'encanta el cinema, el teatre, la lectura; també brodar com abans... Uns gusts un poc diferents dels d'en Joan, però els compaginam molt bé.

– Una pregunta un poc distant del tema central que ens ocupa: què desitjau per a Montuiri?

– Una sala d'espectacles digna, per a teatre, cinema, conferències i altres esdeveniments –diu na Margalida–. Jo –diu en Joan–, que el tràfic rodat es llevi de dins el poble com més prest millor, per poder circular a peu amb tranquil·litat. És necessària una via de cintura o una altra solució eficaç; com també que la residència per a la tercera edat sigui prest un fet.

Una satisfacció conversar amb els dos i observar la disposició emocional, l'afecte mutu que es professen. Hi ha entre ells una compenetració d'idees i sentiments que comparteixen plenament.

L'atracció mútua que sentiren de joves, quan es conegueren, ha anat augmentant. Hi ha una estimació i un respecte que persisteix entre ells. Aquests són uns dels pilars fonamentals on s'hi assenta el matrimoni.

Ara compleixen les seves noces d'or. Podríem dir que un dels regals i de més valor que es poden fer els dos és aquest amor i respecte que es tenen mútuament i que hem assenyalat abans.

Els desitjam un feliç aniversari. Hem assenyalat només de passada uns fragments de les seves vides. Voldríem que en aquest llibre obert a què s'ha referit na Margalida –el de les seves vides–, hi hagués sempre una paraula, un sentiment que excel·lís: estimació. És la clau de la felicitat.

MIQUEL MARTORELL ARBONA

Seguridad y Limpiezas, S.A.

Gremio de Albañiles, 14

Tlfs. 29 50 92 - 29 50 66 - 20 63 11
Pol. Son Castelló 07009 Palma de Mallorca

Ca na Poeta, bar de joves regentat per joves

Lluís Biel i en Pep "Tugores" són els socis que actualment s'encarreguen del Músic Bar Ca Na Poeta. En Lluís Biel Bauzà Mayol va nèixer dia 7 de desembre del 76. Va estudiar fins al primer grau de FP i després va anar a l'escola de margers. El seu ofici és el de marger al qual s'hi dedica amb molt d'entusiasme. Passa el seu temps lliure en el fútbol i el cinema. En Josep Maria Mas Tugores va nèixer dia 26 de desembre del 81. Està estudiant Magisteri, l'especialitat d'Educació Física i li manquen unes poques assignatures per acabar la carrera. Juga a fútbol i entrena un equip de nins, i a més a més li agrada escoltar música.

- Per què decidireu agafar aquest negoci, tot i que els vostres estudis i oficis són uns altres?

- (Lluís) La veritat és que em feia pena que Ca Na Poeta estigués tancat, ja que era un punt de trobada pels montuïrers i sempre m'havia fet ganes fer feina a un bar de vespre.

- (Pep) Coincidint amb en Lluís sempre m'havia fet ganes fer feina a un bar, i com que m'agrada estar dins el bar ara hi estic i hi faig feina.

- Féreu alguna reforma?

- Vàrem canviar el color, posàrem un projector per mirar el futbol i videoclips a la part de darrera, penjarem un parell de quadres ja que volíem un bar personalitzat i modernitzat. També instal·larem uns extractors de fum per evitar que l'ambient es carregàs massa, i férem un portal més gran per allargar la barra.

- En què consisteix el que feis?

- Servim cafès els migdia i els vespres copes i combinats. De moment no feim menjar però pot ser que a la llarga ens ho proposem, sobretot berenars els dilluns al matí i variats els caps de setmana. A més organitzam activitats lúdiques perquè els clients estiguin entretinguts i divertits, hem fet campionats de pinacles, travessa setmanal, hem comprat jocs de taula. També tenim pensat organitzar concert una vegada al mes i totes les festes comercials que ens proposin.

- Quin horari teniu?

- Obrim tots els dies de setmana a la una del migdia i els caps de setmana a les 24h apagam el llum i es converteix amb un bar de vespre.

- Teniu ajuda?

- Sí, na Lenka, una al·lota txeca que fa dos mesos que és a Mallorca. És molt simpàtica i tracta molt bé els clients, i quasi tots els caps de setmana una altra al·lota de Vilafranca, na Catalina.

Entre setmana en Pep i na Lenka fan torns, i els caps de setmana s'hi afegeix en Lluís, ja que entre setmana es dedica a la seva feina.

- Avantatges i inconvenients d'aquesta feina?

- Les avantatges és que coneixes molta gent, i estàs en contacte amb persones totalment diferents. La veritat és que un bar és molt esclau, encara que ens hem organitzat molt bé i no ens hem hagut de privar de fer res fins ara.

- Ens podeu descriure els vostres clients?

- Majoritàriament és la gent jove del poble d'entre 16, 17, 18 a 40 anys, són sobretot gent que fa feina al poble i estudiants que precisament durant l'època d'exàmens minva la seva assistència.

- Quan és que teniu més gent?

- Hi ha tres moments: el migdia, hora de cafès, quan acaben la feina de les 18'30 a les 20h, i els vespres del cap de setmana. També hi ha unes dates senyalades com és Sant Bartomeu.

- Què anau a comprar o vénen els proveïdors?

- Generalment vénen els proveïdors i com que hi ha molta competència entre ells es desfan per atendre'ns. A Montuiri ens serveix el "sifoner" i anam a fer petites compres

Lluís Biel i Pep, els dos regenten el bar de Ca na Poeta

a les tendes.

- Vos agrada la vostra feina?

- (Lluís) Sí, molt, encara que si hi hagués d'estar cada dia m'estim més anar a conduir la màquina.

- (Pep) M'encanta perquè faig feina i a la vegada estic amb els meu amics. I ara veig la diferència de quan jo era client a ara que en som el responsable. Això ha fet que quan vaig a un bar em fixi amb molt de detalls que abans no tenia present, i som més pacient.

- Què trobau de la gent de Montuiri?

- Bé, nosaltres podem xerrar dels joves, són gent seriosa a l'hora de comportar-se, i fidels. Aquí creiem i volem que es trobin còmodes entre ells i pensam que per això vénen.

- Què millorariu del poble?

- (Pep) M'agradaria millorar el nivell de vida empresarial ja que hi ha molta gent que fa feina a fora poble i si hi hagués més empreses també hi hauria més gent, perquè la gent fa més gent. També, encara que és impossible, ja que tots som molt còmodes, milloraria l'aparcament a plaça.

- Voleu afegir alguna cosa més?

- Estam molt contents de la resposta del poble i esperam que segueixi així.

ISABEL MAYOL I MANERA
 MARIA ANTÒNIA RIGO

Mateu Bauçà Sansó, jove músic en perspectiva

Als 13 anys ha arribat a les semifinals del concurs *Veó, veó*

Fins a dia 18 d'aquest novembre en Mateu Bauçà Sansó, fill de n'Amador i na Margalida, no complirà els 14 anys. Un músic en perspectiva que de petit anà com els de la seva edat a les escoles de Montuïri i als 11 anys va començar a l'Institut de Sineu on ara cursa tercer d'ESO amb unes notes acceptables.

Per altra part, però, en Mateu, quan sols en tenia 5 va començar els estudis a l'Escola de Música de Montuïri i dos anys després es a iniciar al Conservatori de Palma, on la seva mare des de llavors li acompanya tres pics per setmana, i on sembla que els estudis li van bé. Allà a més d'estudiar solfa, fa uns anys que s'ha iniciat en el piano i també practica música col·lectiva, com li diu ell quan li donen una partitura per tocar al piano davant altra gent i que ell veu per primera vegada. I a Montuïri també està integrat dins del conjunt de la

coral *Mont-Lliri*.

En aquesta edat encara no té decidit definitivament quina serà la vessant musical que optarà, ja que li preocupa sobretot aprendre, que és el que ha de fer en aquests moments de la seva vida. Enguany ha deixat l'Escola de Música de Montuïri però ha intensificat l'aprenentatge en el Conservatori i en classes particulars.

Quan fa poc el seu pare li va sug-

gerir de presentar-se al concurs de Teresa Rabal, *Veó, veó*, no ho va dubtar gens i hi va acudir en la modalitat de cant, però en esser allà i preguntar-li si tocava algun instrument, naturalment contestà que el piano i aleshores li feren interpretar una peça, la partitura que ell volgués. En no portar, però, cap paper es va trobar bocabadat, però li'n vengué una a la memòria i la va tocar amb tant d'encert que passat dos dies a ca seva reberen la notícia que havia su-

perat el primer *càsting*, que es prepararà perquè Teresa Rabal el reclamava per passar a les proves semifinals.

I així fou com el dia següent s'hi presentà, però malauradament fou superat al piano per una jove de 15 anys, la qui fou la guanyadora.

Aquest fet haurà servit perquè en Mateu encara s'animàs més, tant és així que ja cavil·la per tornar-hi el pròxim any. Tot això fa que a partir d'ara s'esforci amb més il·lusió, tenguí més ganes de cantar amb la coral, millorament en el piano –per cert que ja toca l'orgue a la parròquia a les misses dels nins– i fins i tot ja ha començat a polsar-lo en algunes nocces i altres en perspectiva.

Per altra part també fou seleccionat per prendre part a la coral participativa de la Fundació *La Caixa* on practica i perfecciona el seus coneixements musicals corals, tant és així que amb la Fundació ja preparen el gran *Messies de Haendel* per interpretar-lo dies abans de Nadal a l'Auditori.

Un currículum afalagador per a un jove amb fermes aspiracions musicals.

O. ARBONA

Restaurant (DIMARTS TANCAT)
Ca's Carboner

REFRESCS DE NOCES, COMUNIONS, BAPTISMES...

Bufet diari de dilluns a dissabte
Mè, porcelletes, porcelles i altres plats per dur-se'n

Ctra. Manacor, km. 28 • Tlfs. 971 64 65 04 - 971 64 40 66
07230 MONTUÏRI

Antoni Mayol Garau, president de l'Associació de Comerciants i Empresaris de Montuïri

Moltes perspectives en ment per promocionar el poble

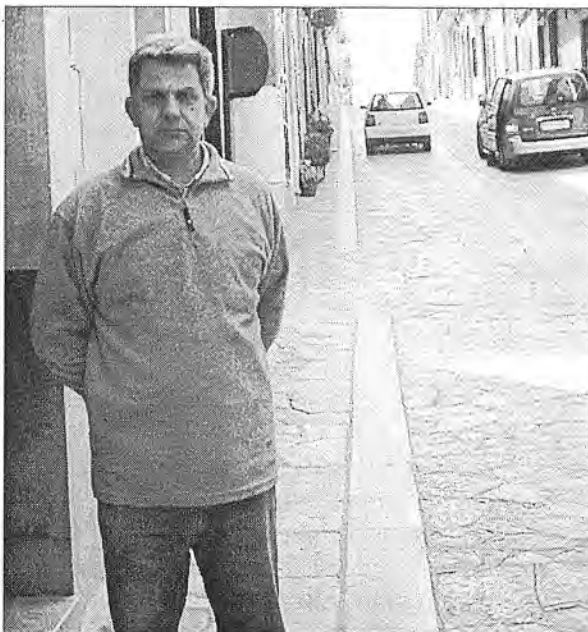
Adesiara parlant amb el Toni Mayol ens transmet la seva preocupació que Montuïri econòmicament no està ben promocionat. I més endarrera ens parlava de la necessitat de muntar una associació de comerciants i empresaris, associació que ja està feta, posada en marxa i de la qual ell n'és el president.

– En aquests moments, quin és el vostre objectiu?

– Pretenim muntar un mercat ecològic els dissabtes horabaixa, empresa amb la que també l'Ajuntament en té molt d'interès perquè així promocionariem el poble i possiblement vendria gent de tota Mallorca i estrangers que viuen aquí tot l'any. Precisament aquests estan molt interessats amb el producte ecològic.

– Altres coses que podríeu promocionar?

– També podríem promocionar tot quan tenim aquí, en concret coses que en parlar ho relacionam amb Montuïri. Com per exemple en xerrar dels pa amb olis, ho relacionam amb Montuïri; en parlar de guàtleres, també sabem que en vénen a menjar a Montuïri perquè són molt exquisides; en comentar "una passada de

poble", a part que a un li agradi o li deixi d'agradar, també ens identifiquen amb aquesta frase.

– Ho relaciones molt amb el turisme.

– Sí; ens agradaria promocionar el poble turísticament, o sia que ve gent, jo ho veig aquí davant –diu en Toni– amb cotxes de lloguer, estrangers, que s'aturen, miren, veuen una plaça guapa, però després no veuen res més, estan uns deu minuts i se'n van.

– I els comerciants desitjarien que no se n'anassin tot d'una.

– Si aquí tenguéssim uns cartells

que incloguessin informació turística sobre Son Fornés, l'església, el museu, els molins... tal vegada quedarien i gastarien quatre doblers pel poble.

– Més maneres de promocionar.

– Com que tenim quatre restaurants, també ens aniria bé fer rutes gastronòmiques com una manera més de promocionar el poble.

– Altres iniciatives?

– Aprofitant que estam a un punt estratègic de Mallorca, ja que Montuïri està situat en mig de l'eix Palma-Manacor i Inca-Felanitx, ben en mig, hauríem de mirar que el polígon que vo-

len fer es promocioni bastant perquè a moltes empreses probablement les interessaria muntar aquí oficines, magatzems, punts de mostra, etc. Pensem que estam al centre de Mallorca.

– Altres projectes?

– Sols afegir que tots els qui vulguin fer feina i apuntar-se amb nosaltres, ho facin, ja que l'únic que pretenim és fer un poble millor i que sigui pròsper i que no només pensem amb les subvencions que ens vénen de Palma. Hem de mirar de treballar nosaltres per fer un poble millor.

– La fira ja és pràcticament aquí. Projectau qualque cosa?

– Disposarem d'un estand a Plaça amb una secretària a fi que la gent que vulgui apuntar-se a l'Associació ho pugui fer. També volem fer un sorteig per Nadal i Fira. Com també tenim en ment intentar dur per les festes un tren turístic durant una setmana, els horabaixes. Els comerços donaríem un tiquet perquè els al·lots i la gent gran pugui fer aquesta ruta per tot el poble. També seria una manera de promocionar el comerç.

O. ARBONA

Informe sobre la grip aviar

Segon un informe de dia 20 d'octubre passat, del Centre d'Informació del Col·legi Oficial de Farmacèutics de Balears "a Espanya no s'ha detectat cap cas de virus de la grip aviar ni en aus ni en humans... ni tan sols es pot predir si arribarà aquí. No es transmet de persona a persona ni en menjar aus. I respecte a la possibilitat que les aus migratòries duguin a

Espanya la grip aviar el risc és molt limitat, ja que la migració suposa un esforç molt costós per a les aus i sols el poden dur a terme les que estan amb molt bon estat de salut. A més, les migracions que travessen Espanya ho solen fer de Nord a Sud i no d'Est a Oest, que són les que tenen més capacitat de transmetre el virus des del seu país d'origen, Àsia".

CARTA AL DIRECTOR

Sr. Director: Li agrairiem publicués aquesta carta.

Les persones que signam aquestes línies hem estat socis del Patronat des de fa molts d'anys, alguns treballàrem intensament per la seva creació, ens sentim, per tant, molt dolguts per la desaparició del Patronat de Música que amb les nostres quotes hem ajudat a subsistir, motivats perquè el poble de Montuïri pogués continuar tenint una Banda de Música, una Coral i uns nins i nines formats musicalment. Per això treballàrem i ens sacrificàrem.

Sempre hem confiat plenament amb les directives que ha tingut aquesta associació cultural. Cada un de nosaltres tenim la nostra opinió respecte a la seva dissolució, però consideram que ningú de la darrera directiva ni tampoc de les anteriors no ens ha enganat mai. Sabem amb certesa que totes les directives han fet el que han pogut per salvar

la supervivència del Patronat.

D'una cosa estam convençuts, i és que el Patronat mai ha estat cap empresa. El Patronat era una associació cultural –no ho oblidem- que recaptava fons econòmics per poder fer front a les despeses, entre elles, les del professorat que formava els músics. Les acusacions fetes a la directiva quasi es podrien interpretar com una censura als socis ja que sempre aprovàrem els treballs i esforços que duien a terme els membres de la directiva.

Ara hem anat llegint a les *cartes al director* publicades darrerament a la vostra revista, unes frases on sembla que la darrera directiva no havia actuat correctament. Nosaltres estam convençuts que la darrera direcció del Patronat, i totes les anteriors –com ja hem assenyalat- han actuat honradament i amb noblesa desenvolupant una tasca desinteressada, i a vegades dura, en favor de la cultura.

Mentrestant ens preguntam: pot estar orgullós algú que mitjançant un judici hagi desaparegut una institució eminentment cultural i sense cap ànim de lucre?

Si ens veim en la necessitat d'escriure aquesta carta és per recolzar no només la darrera directiva sinó també –repetim- totes les anteriors i, sobretot, com hem assenyalat abans, en record de l'esforç i dificultats que hagueren de superar els membres fundadors.

Vol ésser també un agraïment a

tots els qui han duit el pes de la direcció des de la creació de la citada associació cultural, i per encoratjar els actuals músics que no defalleixin en el seu bon quefer musical... perquè l'esforç de tants d'anys continuï donant fruits.

La darrera junta en què es convocà els socis fou trista. A alguns dels antics socis quasi se li escapaven les llàgrimes però la situació, els fets, exigien una decisió. Econòmicament el Patronat no podia fer front a la situació. S'optà per la dissolució.

Mentrestant volem senyalar que molt a pesar nostre ha desaparegut una entitat cultural d'un prestigi difícil de superar dins el nostre poble i del qual n'estàvem orgullosos.

Esperam que en el futur i en altres moments no molt llunyans algun grup de persones amb inquietud per la cultura pugui tornar iniciar o crear una associació cultural amb la solera i el prestigi que mereix el nostre poble.

Atentament,

141 persones recolzen
i firmen aquesta carta

NOTA DE LA REDACCIÓ

Amb aquesta carta la redacció de **Bona Pau** dona per finalitzat el tema suscitat a l'entorn de la desaparició del Patronat de Música de Montuïri. Considera que mitjançant aquesta revista ja s'han expressat lliurement i suficientment les parts implicades i haver complit el deure que tots tenim de ser escoltats.

Inmobiliaria i Assegurances
Ribas i Serra

Vendes
 Lloguers
 Assegurances
 Reformes

Carrer Major, 14
 Tlf. 971 161 644
 Fax. 971 161 645
 07230 • MONTUÏRI

RESTAURANT

ES
REVOLT

Especialitat en

Pa amb oli amb sípia • Frit

Carr. vella de Palma, s/n • Telf. 971 64 66 00 • Montuïri

Les Agrorutes del Bon Gust tornen amb més força que mai

Ja és un fet: tornen les Agrorutes del Bon Gust. Aquest hivern aquelles persones interessades a conèixer millor les propietats dels aliments de qualitat de les Illes Balears tendran a la seva disposició, per segon any consecutiu, una nova edició del projecte de promoció agroalimentària Agrorutes del Bon Gust. Aquesta actuació s'engloba dins del Pla de promoció agroalimentària 2004-2007, elaborat i executat per la Conselleria d'Agricultura i Pesca a través de l'Institut de Qualitat Agroalimentària (IQUA) i els Serveis de Millora Agrària (SEMILLA). Aquest Pla, que està estructurat en desset projectes, és l'aplicació pràctica del ferm compromís de la consellera d'Agricultura i Pesca, Margalida Moner, amb la promoció dels aliments tradicionals de qualitat de les Illes Balears.

Des del 24 de setembre —i fins al 4 de març del 2005—, l'empresa pública adscrita a la Conselleria d'Agricultura i Pesca Serveis de Millora Agrària (SEMILLA) posa a disposició de tots els mallorquins, els dissabtes al matí, un autocar gratuït per visitar diferents empreses alimentàries il·lenques. Els autocars surten cada dissabte a les 9 del matí des de l'estació d'autocars d'Eusebi Estada, a Palma, i, fins a l'hora d'arribada, devers les 14.30 hores, visitaran diverses empreses agroindustrials que elaboren productes amb denominació de qualitat (denominació d'origen, indicació geogràfica protegida...). A les empreses, es faran visites guiades per les instal·lacions agràries i/o industrials en companyia dels gerents de les diferents entitats, que seran els encarregats de fer les explicacions corresponents sobre la història, l'estratègia empresarial, els productes...

En total, són més d'una seixantena les empreses que durant vint-i-un caps de setmana s'hauran pogut visitar amb una simple inscripció prèvia als telèfons: 971 177 100 o 971 177 092.

Amb tot això, el calendari previst des d'ara és el següent:

5 de novembre:

— Son Barrina (Inca) / Producció Agrària Ecològica

— Vins Nadal (Binissalem) / Vins amb denominació d'origen Binissalem-Mallorca i Vi de la terra Illes Balears

— Vinyes d'Alaró (Alaró) / Vi de la terra Serra de Tramuntana-Costa Nord i Vi de la terra Illes Balears

12 de novembre:

— Ramanyà (Santa Maria del Camí) / Vins amb denominació d'origen Binissalem-Mallorca

— Castell Miquel (Alaró) / Vi de la terra

Serra de Tramuntana-Costa Nord i Vi de la terra Illes Balears

— Josep Campins Reynès (Manacor de la Vall) / Denominació d'origen Oli de Mallorca

19 de novembre:

— Bodegas Antonio Nadal (Binissalem) / Vins amb denominació d'origen Binissalem-Mallorca i Vi de la Terra Illes Balears

— Bodegues Macià Batle (Santa Maria del Camí) / Vins amb denominació d'origen Binissalem-Mallorca

— Bodegas Túnel (Marratxí) / Denominació geogràfica Herbes de Mallorca i denominació geogràfica Palo de Mallorca

26 de novembre:

— Bodega Ribas (Consell) / Vi de la terra Illes Balears

— Xarcuteries Mallorca (sa Pobla) / Indicació geogràfica protegida Sobrassada de Mallorca

— Can Vidalet (Pollença) / Vi de la terra Serra de Tramuntana-Costa Nord

3 de desembre:

— Son Bordils (Inca) / Vi de la terra Illes Balears

— Bodegas José Luis Ferrer (Binissalem) / Vins amb denominació d'origen Binissalem-Mallorca

— Societat Cooperativa del Camp Mallorquí (Consell) / Producció Agrària Ecològica

10 de desembre:

— Bodegues Can Ramis (Sencelles) / Vins amb denominació d'origen Binissalem-Mallorca

— Vinyes i Vins Ca Sa Padrina (Sencelles) / Vins amb denominació d'origen Binissalem-Mallorca

— Son Prim (Sencelles) / Vi de la terra Illes Balears

17 de desembre:

— Sa Casa Pagesa (Palma) / Producció Agrària Ecològica

— Es verger (Esporles) / Producció Agrària Ecològica, Vi de la terra Illes Balears i denominació d'origen Oli de Mallorca

— Celler Son Vives (Banyalbufar) / Vi de la terra Serra de Tramuntana-Costa Nord i Vi de la terra Illes Balears

— Bodegues Tomeu Isern (Estellencs) / Vi de la terra Serra de Tramuntana-Costa Nord i Vi de la terra Illes Balears

14 de gener:

— Vins Galmés i Ferrer (Petra) / Vins amb denominació d'origen Pla i Llevant

— Vinyes i Bodegues Miquel Oliver (Petra) / Vins amb denominació d'origen Pla i Llevant

— Sa Teulera (Manacor) / Producció Agrària Ecològica

21 de gener:

— Can Balaguer (Artà) / Indicació geogràfica protegida Sobrassada de Mallorca

— Formatges Can Mariano (Son Servera) / formatges mallorquins

— Son Sureda Ric (Manacor) / Vi de la terra Illes Balears

28 de gener:

— Els Ollors-Artà / Ramaders Agrupats (Artà) / Indicació geogràfica protegida Sobrassada de Mallorca

— Binifela (Capdepera) / Producció Agrària Ecològica

— Vins Miquel Gelabert (Manacor) / Vins amb denominació d'origen Pla i Llevant

4 de febrer:

— Vins Can Coletó (Petra) / Vins amb denominació d'origen Pla i Llevant

— Embotits Sa Caldera (Sant Joan) / Indicació geogràfica protegida Sobrassada de Mallorca

— Vins Can Majoral (Algaida) / Vins amb denominació d'origen Pla i Llevant i Vi de la terra Illes Balears

11 de febrer:

— Vins Toni Gelabert (Manacor) / Vins amb denominació d'origen Pla i Llevant

— Societat Cooperativa Es Vinyol (Manacor) / Producció Agrària Ecològica

— Rodau / Oli Aubocassa (Manacor) / Denominació d'origen Oli de Mallorca

18 de febrer:

— Embotits Munar (Porreres) / Indicació geogràfica protegida Sobrassada de Mallorca

— Bodegues Jaume Mesquida (Porreres) / Vins amb denominació d'origen Pla i Llevant

— Can Feliu (Porreres) / Vi de la terra Illes Balears

25 de febrer:

— Bodegas Galmés Ribot (Santa Margalida) / Vi de la Terra Illes Balears

— Binigrau Vins i Vinyes (Biniali) / Vins amb denominació d'origen Binissalem-Mallorca i Vi de la terra Illes Balears

— Vinya Taujana (Santa Eugènia) / Vins amb denominació d'origen Binissalem-Mallorca

4 de març:

— Finca Son Puig (Puigpunyent) / Vi de la terra Illes Balears

— Destil·leries i Celler Jordi Perelló (Santa Ponça) / Denominació geogràfica Herbes de Mallorca i denominació geogràfica Palo de Mallorca.

Una doble celebració daurada

Cinquanta anys de matrimoni són molts. Per això en Nofre, director de *Bona Pau*, i na Catalina ho volgueren celebrar fent una gran festa a un restaurant. Allà amics, col·laboradors, repartidores, representants de l'Associació de la Tercera Edat... els acompanyàrem en aquest gran dia. Ells ja ho celebraven per segona vegada, ja que ho havien commemorat amb la seva família el mateix dia 17, com ho feren fa 50 anys.

Després d'un bon tiberi arradonírem el gran dia amb el poema d'un glossador, Biel Camps, i el cant d'un tenor, Honorat Moll. A més no falta-

ren els obsequis que en Nofre i na Catalina reberen en gran emoció i satisfacció.

Enhorabona i molts d'anys !!!

BEL I MA AA

Glosa

Per a cinquanta anys de casats
bé vos caldria una rosa,
però ho trob molt poca cosa
avui que estam tots plegats.

Tots sabem que mai fa nosa
que més d'un dels convidats
panxa plena i ben dinats,
quan se senten inspirats
se'n desfacin d'un glosa.

Sa meva aquí ja està,
curta, xereca, senzilla,
no té mèrit, està clar.
Com diu en Felip Munar:
això és glosa de camilla.

Diu així:

En Nofre i na Catalina,
junts han passat cinquanta anys,

i amb l'esforç que s'endevena,
colze a colze, obrint tiranys,
amb goixos i desenganys
fan camí, pel que camina.

Arrere queden afanys,
somniais, joventut divina.
A l'abast hi ha llunyans
horitzons de nin i nina
que les vessen de les mans...
Sembren talment jovençans
¡i ja són padrí i padrina...!

En fer els altres cinquanta
tornau-mos a convidar,
que si sa salut aguanta
—com crec que aguantarà—
mos caurà molt bé un dinar
devers el dos mil seixanta.

Per fer ses coses a l'ús,
res d'arròs brut ni paella,
ni sopes, xot o porcella.
Fins que ja no puguem pus
mos fotrem una barcella
ben plena d'un bon cús-cús

BIEL DE SABOR

E.S.
SES JARDINES
CTRA.MANACOR,KM.29,3
07230-MONTUIRI
TELF.971646146

ShapeWorks™ DISTRIBUIDOR INDEPENDIENTE

Estudio de peso personalizado para unos objetivos saludables

José Manuel Rodríguez

NUTRICIÓN CONTROL DE PESO

CUIDADO PERSONAL

C/ Emili Pou 27 07230 Montuiri

Pide tu cita al tf: 669 84 26 30

E-mail : jmrt68@hotmail.com

Eres emprendedor, buscas algo mas que un sueldo.

Visita www.eurosalud.org o llama al 902 550 252

Estructura socio-econòmica de Montuïri en el transcurs del temps (Segle XX)

A partir de la primera meitat del segle XX proliferaren les indústries

INDÚSTRIA D'EMBOTITS

Pel que fa a l'activitat de la matança, el 1957 es fundà la fàbrica Embotits Miquel Fiol, situada al carrer des Garrover i propietat de Miquel Fiol Company. Inicialment, a més d'elaborar embotits i altres derivats del porc, funcionà com a escorxador, amb una vintena d'empleats. El 1993 produïa bàsicament sobrassada, camaiots i botifarrons per al mercat insular. El 1969 Mateu Bauçà Matas obrí l'empresa Es Pagès, al carrer de sa Torre. Es dedicà a l'elaboració d'embotits i altres derivats del porc, com sobrassada, *paté*, cuixots, botifarrons i botifarres. Tenia (1970) sis empleats i destinava la seva producció, a més del mercat illenc, a Alacant, Barcelona, Ceuta i València. A partir de 1975 va esser propietat de Francesc Ferrer i de les societats Embotits Soler, SL i Embotits Mallorca, SA, fins que fou llogada (1987) i comprada (1992) per Embotits Es Pagès SA, que hi féu importants reformes. El 1993 tenia vuit empleats i produïa entorn de vint classes de sobrassada, que es destinaven al mercat peninsular.

ALTRES INDÚSTRIES

El decenni dels seixanta, el boom turístic afavorí la creació i l'expansió d'empreses del ram dels materials de construcció. La forta demanda de materials féu que, el 1966 s'instal·làs la primera fàbrica a Mallorca dedicada a l'elaboració de portes en sèrie. El 1982 hi havia sis fàbriques de formigó pretesat, que eren conegudes popularment com can Costa, can Monserrat Pelós, can Pallusco, can Rua, cas Porrerenc i can Rafel Ros. El 1993 solament en quedaven quatre, que eren conegudes com can Pallusco, can Rafel Ros, Can Costa i can Tono Miralles. El juny de 1969 Pere Vilanova, Josep Lladrés i Miquel Mairata fundaren la fàbrica de vidre artístic *Villama* a l'antic hostal d'en Ferrando, que destinava la seva producció, sobretot, als turistes. La fàbrica tancà el 1970, però continuà com a lloc de venda d'artesanía fins a mit-

jan decenni dels setanta, i com a bar des d'aleshores. El novembre de 1980 es va crear la Societat Cooperativa Limitada Artesanal de Montuïri, que fou presidida per Coloma Rigo Bauçà. El taller era al carrer de Sant Martí i es dedicà a la realització de brodat, frunzit i modisteria. Arribà a tenir 76 sòcies i destinà la producció, sobretot, al mercat insular. L'estiu de 1983 va obrir una botiga a Palma. Participà en l'organització de la Fira Agrícola i Artesanal de Montuïri i també assistí a algunes fires artesanals, com les de Palma i Madrid. La cooperativa va tancar al final de 1984. Des de febrer de 1989 hi funcionà una fàbrica d'escuma, a l'avinguda des Dau i propietat de Gabriel Suñer Sampol. El 1993 es dedicava a la fabricació d'escuma per a matalassos i coixins, per al consum illenc.

SERVEIS

Pel que fa al sector de serveis, el decenni dels vuitanta i al principi del següent, obriren uns quants restaurants, alguns beneficiant-se de l'accessibilitat que proporciona la confluència de nombroses xarxes viàries, d'una manera especial la de Palma-Manacor. El 1991 s'inaugurà la discoteca *lcs*. El 1993 el sector era integrat per vuit botigues d'alimentació, sis de roba, una de venda d'aixetes, una d'objectes de regal, tres forns, tres mecànics, dues drogueries, una papereria, una peixateria, dues carnisseries, un magatzem de productes agrícoles i un altre de venda de materials de construcció. Disposa de tres oficines bancàries. L'oferta de

Fàbrica de material de construcció de can Rafel Ros

serveis es complementa amb dotze bars i sis restaurants. (Continuarà)

Nota.- Bona part d'aquest escrit ha estat extret de la Gran Enciclopèdia de Mallorca, publicada per Brisas

Segon Premi
 Concurs de la Banca BP
 en la categoria Plans
 de Pensionament
 Realitzat a Cadí
 Tàrragona, atipat per
 Montuïri i l'Oficina
 Interbancària

Programa el teu futur

- PLA DE PREVISIÓ ASSEGURAT
- PLA DE PENSIONS GARANTIT
- PLANS DE PENSIONS "SA NOSTRA"

"SA NOSTRA"
 CAIXA DE BALEARS

TRESCANT DINS LA NOSTRA HISTÒRIA - II

Confrontants amb Son Vaquer

A rel de la venda dels establits de Ses Rotes

Fites de les terres en qüestió

Ja que els montuïrers coneixen el nostre terme quasi de pam en pam, ens ha semblat adequat nombrar els confrontants de les propietats transferides.

Confrontaven amb la possessió de Son Vaquer de Damià Vaquer, la pleta del Rafal Aixat, garriga i conradís de Meià, Son Costa dels pares dominics, pleta i conradís de la Torre, terres de Bartomeu Pocoví (al) Canai, camí d'establidors que de la vila va a la rota del dit Pocoví, vinya i terra de Joan Bta. Mas de la Rota, terres de Miquel Nicolau (al) Roca, terres de Rafel Bauçà Pastor, el camí que va de la vila al Puig de Sant Miquel, terres meves dites el Camp Donzell, possessió de Mianes, pleta del Rafal Colombàs i porció de garriga junt al collet de Son Comelles.

El Pou Fadri confronta amb Mianes, Son Castanyer, Camí real de Manacor etc.

Alguns topònims: la pedra del Puig, les planes del Puig, la móra d'amunt, la garriga, el Pou Fadri, el Guerrer, Rafal Donzell, Son Colombàs i el forn de calç.

Malnoms

Aquests són els documentats que a l'any 1727 compraren terres dels Comelles:

ALCORAIERA	CALDE-	COVES
ANDREU	RERS	CROSSES
ARTANEN-	CANAI	CUCA
CA	CANET	CULDE-
BACO	CAPA-	MORO
GULLA	RROT	DANGA
BADIA	CAPELLET	DAU
BADIA	CARAGOL	DERRETA
BARRIÓ	CARMONA	DÉU
BARRIONA	CARRARO-	DOIA
BAULÓ	NA	DONADES
BEATA	CARRERÓ	FILAI
BEIA	CARRO	FRARET
BELLA	CASTAN-	FREDA
BIELINA	YERA	GAIANO
BLANC	CATXÓ	GALL
BLANXÓ	CERCA	GOI
BOIVÁS	CIGALA	GORRIÓ
BONJESÚS	CIREROLS	GOY
BORDA	CLAVETA	GROS
BORREÓ	COLLET	HOMONET
BOSSA	COLLET	JEUGE
BOTET	COLOM	JORDI
BULLA	COLOMET	LLARC
CALAFOC	COLOMÍ	LLEBRE
BOIA	CORTEIA	LLEONA
CALASA	CORTER	LLULL
CALASA	COSTA	MAGALL

Altres temps les cases de Son Vaquer estaven molt abandonades

MAGALÓ	PALERM	ROQUET
MAIDINAM	PARULLA	ROS
MALHERBA	PASSIU	ROSA
MANACOR	PASSIVA	RUA
MANDAU	PASTAGAR	RUA
MANETA	PASTOR	RUBINA
MATARINO	PAVORA	SAIO
MEC	PELAT	SALAT
MEIÀ	PELLUSCO	SALVANET
MENUT	PELUT	SASTREQUÉ
MESTRET	PEONER	SAVER
MIRÓ	PERAGOI	SOLLERIC
MOIO	PER-	SONMO-
MOIO	FORÇA	RENO
MOLA	PERONS	SURIOL
MOLETES	PETIT	TALECO
MOLINO	PINOQUÉ	TARON-
MORENO	PIPO	GER
MORO	PISQUES	TASARINO
MOSTELA	POLLO	TIÀ
MUDAINO	PORTELL	TIT
MUNTAN-	PRIM	TITINA
YETA	PROFETA	VALÈNCIA
MURO	PUJOL	VENTA-
NEGRE	PURET	JORNALS
NEGRET	QUA-	VERMELL
NELLE	TREULLS	XEC
NELLET	QUELÓ	XECA
NIU	QUETXÓ	XELEU
NOMBRE	RACÓ	XISCONS
NOU	RAFALÓ	XIU
OGUER	REBENT	XOROI
PALAI	REIET	XUA

A les capbreuacions de l'any 1832 hi trobam:

BENVINGUDA	GUIDONS	PERDIGAI
CALDERET	JEUGER	PINOS
CARRANXO	LARO	ROAGONA
GADET	MORETÓ	TALECO
GARRERA	MOSTATXETA	VALENTA
GARROVERA	PAULÓ	XINET

(Continuarà)

C. VERGER

Ja estam en marxa

Carrer Major, 7

Montuïri

Jaume Homar Reynés, Rector de Montuïri de 1899 a 1913 Posteriorment fou Canonge i Vicari General

En el seu temps es vivia un autèntic ambient de confrontació política

Jaume Homar Reynés va néixer a Alaró el 16 de desembre de 1866. Era fill de Guillem Homar i de Margalida Reynés. Va rebre el nom del seu avi matern Jaume Reynés (de ca Sa Rata). Era cosí de l'arquitecte diocesà, Guillem Reynés Font (1877-1918).

Jaume Homar es decidí per la carrera eclesiàstica i l'any 1888 va guanyar una beca al Col·legi de la Sapiència de Palma. El 1892 va ser ordenat de prevere i exercí el càrrec de rector de la Sapiència fins que l'any 1895 renuncià com a col·legial, quan ja feia un any que havia estat destinat a Santa Eugènia com a vicari in capite. El mes de juliol de 1897 va ser destinat a Montuïri com a capellà regent. El 2 de setembre morí el rector Gregori Escarrer (Matevet) i Jaume Homar passà a ocupar el càrrec d'ecònom, fins que el mes d'abril de 1899 fou nomenat rector pel bisbe de Mallorca, Pere J. Campins. En aquells moments a Montuïri es vivia un autèntic ambient de confrontació entre conservadors i liberals. Eren els temps de la Restauració i del caciquisme.

El 1901 Jaume Homar es llicencià en Sagrada Teologia a la Universitat de València i el 1906 va participar al Congrés Internacional de la Llengua Catalana, celebrat a Barcelona, gràcies a l'impuls de Mn. Alcover, aleshores vicari general de Mallorca. Alguns montuïrers recorden es rector Homar com a un home llest, altres encara riuen quan se'n recorden d'un garrotín interpretat en una processó de Pasqua i l'enrabiada que va prendre. Se sap que animà a estudiar als joves del poble, com és el cas del metge Joan Oliver (de Meià), que se n'anà a fer el batxillerat a Manacor gràcies als seus consells. Aquestes anècdotes han estat recollides per Joan Miralles al seu llibre *Un poble, un temps*.

Gràcies a la publicació de la *Generalis Recensio* de l'any 1906 po-

dem conèixer la nòmina de preveres adscrits a la parròquia de Sant Bartomeu de Montuïri (700 cases, 2800 habitants): Jaume Homar, rector; Antoni Jordà (Collell) i Miquel Ribas (Pofang), coadjutors o vicaris; Gaspar Cerdà (de cas Puig), Antoni Cerdà (capellà Toni), Mateu Pocoví (de Son Mojà), Jeroni Cloquell (Cigala), Bernat Verger (Fraret) i Bartomeu Manera (de ca s'Hereu), preveres.

El maig 1913 va ser destinat a parròquia de Sant Francesc d'Assís de Palma (avui parròquia de la Santíssima Trinitat). El seu substitut a la vila fou Mn. Pere Isern, que era de Llubí.

Quan el 1917 Gabriel Llompart va ser nomenat bisbe de Tenerife, Jaume Homar també s'hi traslladà, tot just després de doctorar-se en Dret Canònic (1918). S'iniciava així una estreta i perdurable col·laboració entre ambdós. A la diòcesi canària, Jaume Homar ocupà els càrrecs de vicari general, rector del Seminari (hi feia classes d'Història de l'Església i Patrologia) i canonge arxipreste. El 1922 va ser destinat a Girona, novament seguint les passes del bisbe amic. Tres anys més tard fou destinat a Mallorca, també com a vicari general del bisbe Llompart. El 1927 va permutar la canongia de Girona per la de Mallorca. Quan a finals de l'any 1928 va morir el bisbe Llompart, Jaume Homar fou nomenat Vicari Capítular. Durant aquest període -sede vacante- en què l'Església mallorquina es trobà sota la seva autoritat, Jaume Homar s'encarregà d'escriure moltes circulars relacionades amb la causa de

santa Catalina Thomàs, fou protagonista directe del cinquantenari de l'ordenació sacerdotal del papa Pius XI, de la commemoració del 75è aniversari de la definició dogmàtica de la Immaculada i del VII centenari de la Conquesta de Mallorca.

El maig de 1930 era nomenat bisbe de Mallorca Josep Miralles, que el confirmà com a vicari general i provisor (jutge eclesiàstic), càrrecs que portà fins a la seva mort, el 14 de gener de 1934.

JORDI VIDAL REYNÉS

Bibliografia

Bonet, G., Vidal, J., "Jaume Homar Reynés (1866-1934)". Alaró, noves i parers, núm. 34 (1995) 9-11.

Necrològica publicada al BOOM 54 (1934) p. 30-32

Necrològica publicada a La Almudaina, 16.1.1934, i La Última Hora, 16.1.1934

Homar, J., "Circular sobre las fiestas del VII Centenario de la Reconquista de Mallorca". BOOM 49 (1929), p. 227-231

Miralles, J., *Un poble, un temps*. Miquel Font editor, Palma, 1995 (2ª)

Foto cortesia Guillem Bonet Vidal

Tastar els vins de Montuïri

Era a començaments de l'any 2000, quan a Montuïri, uns quants amics afeccionats a les vinyes i el vins, entre els quals m'hi cont, formarem una confraria de tastavins amb el nom: *Confraria d'amics de les Vinyes i els Vins de Montuïri*.

Els confreres que la formen, tenim un trosset de vinya i en el qual la conream amb la finalitat d'obtenir bon vi elaborat per nosaltres i fer-ho tot en coneixença de com i quines mesures s'han de prendre perquè el most es transformi amb un vi ben constituït.

Al llarg d'aquest lustre, els confreres, hem anat fent una tasta ordinària cada mes i qualcuna d'extraordinària com la que farem amb motiu de la fira el dia 2 de desembre al celler de can Rei, on ja es feu l'any passat. A aquesta hi assistiren, un enòleg, un sumilier i un vinater.

Per enguany hem programat una tasta similar i està previst l'assistència de tres enòlegs.

A les tasts ordinàries tastam vins de criança, reserva o gran reserva, els quals són vins de molta qualitat. Aquest vins han estat sotmesos en

un procés d'envelliment; han estat un determinat temps dins bóta i una vegada embotellat han d'haver estat un mínim de temps, segons categoria, dins botella.

L'acció d'una tasta consisteix en provar i realitzar amb atenció l'anàlisi d'un vi mitjançant els sentits. A cada tasta un confrere va explicant les virtuts i defectes dels vins que hem elegit, mentrestant els altres miram de descobrir tot allò que conté el vi; la tonalitat del color, olors, aromes, i finalment el gust (dolçor, acidesa, amargor) a més del maridatge, o sigui amb quin menjars o plat seria més adient per gaudir planament del bon vi.

Ara, en aquesta tasta extraordinària en motiu de la fira, tastarem els nostres vins novells i algun de vell. Ja se sap allò de: *Per Sant Martí enceta la bona del vi*, i que, dit sia de pas, hi ha confreres a qui els surt un vi però molt ben constituït en tots els aspectes: es pot presentar a qualsevol àpat.

Per aconseguir-ho ja s'ha de començar en tenir bon esment a la vinya, elegir les varietats de raïm que millor s'adaptin al lloc així com elegir les varietats que segons experiments donen millor grau de most. A més el veremar s'ha de fer quan el raïm està en el seu punt òptim de maduració a fi d'obtenir un bon grau del most i que aquest, una vegada transformat en vi, tenguí els agradables tocs de vistositat, aromes, dolçor i acidesa; un bon bevent com dèiem en mallorquí.

Com que a més de tenir bon esment ja a les vinyes i elaborar el vi seguint les pautes que s'han de seguir, afegint que la meteorologia enguany ha acompanyat, és de suposar hauran sortit uns bons vins.

Les nostres tasts les feim amb la finalitat d'aprendre a distingir i apreciar les característiques dels distints vins i per prestar atenció a les opinions de cadascú. No podem esser molts.

A les tasts ordinàries som 25 quan hi som tots els confreres. Ara bé, en aquesta extraordinària pensam arribar als 50. Per tant 25 persones no confreres s'hi podran apuntar.

A la tasta de vins de l'any passat ja se n'hi juntanren alguns que no eren de la confraria

Hotel Rural Es Figueral Nou Es Pati de Montuïri

Restaurant

*Diligent servei
Amb totes les comoditats
Acurada atenció al client
Servei de noces i banquets*

Ctra. Montuïri - Sant Joan, Km. 0'7 • Tel.: 64 67 64 • Montuïri

SION NICOLAU

LA FOTO DE MITJAN SEGLE

4 amigues

Fa prop de 60 anys que fou tirada aquesta foto, quan possiblement en Bartomeu Bauçà Serra "Pelut" encara no havia complit els 20. I com reconeixeran els de més edat, el paisatge i la vegetació d'aquell temps és bastant diferent de la d'ara. Aquests dos alts arbres dels terrenys de Can Ferrando ja han desaparegut i això que romangueren allà molts d'anys. El braçalet negre era indicatiu que portava dol d'algun familiar pròxim, senya que aleshores era costum entre els homes que no vestien de negre.

Una postal digna d'un molt més extens comentari.

Records de joventut

En aquell temps –l'any 1945– en què don Pep Estelrich va venir com a vicari a Montuïri, va "caure" molt bé entre la joventut i el poble, perquè sols hi havia dos capellans i ja d'edat: el rector Gori i el vicari "Queló". Ja feia alguns anys que don Joan Munar se n'havia anat i també el vicari Torrens.

Una de les primeres activitats que va dur terme don Pep fou la de muntar una escola a la Sala Mariana on ell i en Miquel "Pierres" hi feien classe. I a aquells al·lots al cap de poc temps ja els feia cantar. I amb la majoria d'ells va constituir una coral de veus blanques que cantava d'allò millor. Passats uns mesos aquestes veus blanques s'incorporaren a la coral on ja hi participaven joves fets, i els nins hi donaven un recolzament esplendorós. Aquesta coral infantil

La vinguda de don Pep

estava formada sols per nins que anaven a l'escola parroquial.

Aquí cal recordar que don Gori a qui no li agradava que ningú no s'aficàs amb ell; no volia interferències de cap casta. Idò bé: aquesta coral infantil va caure tan bé al rector Gori que una vegada va arribar a dir en públic: "És que aquest jovenet m'ha pegat tan bé –en referència al vicari Estelrich – que me fa fer lo que ningú no s'hagués pensat mai que em fessin fer". Per sant Gori aquesta coral hi anava i li cantava i ell n'estava que "bavava". Es pot dir que don Pep el va fer tornar jove i li féu fer coses que per a don Gori eren inaudites. De totes maneres don Pep era i és molt viu; sabia administrar bé

les coses i tenia una mà esquerra molt bona. I me'n record perquè vaig estar molt de temps amb ell, vaig discutir determinats assumptes, ja que jo aleshores era el president del joves d'Acció Catòlica de Montuïri. Moltes vegades anàvem a ca seva i allà entaulàvem una tertúlia fins a altes hores del vespre, fins passat mitja nit.

Una vegada vàrem organitzar una diada d'aspirants d'Acció Catòlica al Puig on hi vingueren al·lots de tota Mallorca. Uns ho feren amb tren, altres amb camions i fins i tot alguns amb bicicleta, de pobles veïns. Nosaltres férem cartells per a tots amb els noms de tots els pobles perquè sabessin on s'havien de concentrar i també per a la desfilada que tengué lloc després.

GABRIEL FERRER SAMPOL

Continua el bon joc del Montuïri de 3° Nacional

L'equip de 2ª regional encapçala la classificació: 5 partits, 4 victòries i un empat

Els juvenils: 3 partits, 3 victòries

Ha començat la competició de bàsquet amb diferents resultats

Montuïri, 1 - Felanitx, 0

Un partit televisat jugat a les 12 del migdia que es va caracteritzar per l'únic gol de l'encontre als 2 minuts a conseqüència d'una desgraciada jugada d'un defensa visitant quan, en intentar passar la pilota al seu porter, la ficà amb una jugada desgraciada dins la pròpia porteria. El Montuïri continuà dominant a la primera part, però sense gols, i a la segona, els felanitxers foren els qui meresqueren algun gol. En resum: un partit que no respongué a les expectatives.

Manacor, 1 - Montuïri, 0

Un sol gol i de falta directa li fou suficient al Manacor per vèncer al Montuïri, en un partit avorrit on el visitants mostraren els mateixos defectes del partit anterior: manca de resolució en els moments decisius. I això que l'entrenador del Montuïri donà entrada a dos davanters, però el Manacor aleshores millorà el joc i els comptats intents dels montuïrers amb jugades a la contra no arribaren a col·locar la pilota dins la porteria manacorina.

El Montuïri de 3ª Nacional ha començat bé la temporada

Montuïri, 2 - Sporting Maonés, 1

Un desgraciat gol de Munar en pròpia porteria féu que els maonesos anassin guanyant fins a l'acabament de la primera part. Però a la segona les coses canviaren i en sols sis minuts Llistó i Josete estableien el definitiu 2-1 en un partit ple d'entusiasme en el qual el bon joc d'un i altre equip evidenciaren com s'ha de

jugar un futbol viu i entusiasta, encara que el públic va haver de patir fins el darrer minut. Res no era segur.

Eivissa, 0 - Montuïri, 1

Encara que el domini correspongué en la major part a l'Eivissa, amb clares ocasions de gol durant la primera mitja hora, en Josete als 33 minuts de joc d'un potent xut de falta des de bastant enfora, aconseguí l'únic gol del partit. I així a partir des d'aquest moment els montuïrers es preocuparen més d'aguantar aquest resultat que d'exposar-se a rebre un gol. Bé tiraren a porta els eivissencs, però unes vegades no endevinaren i altres intents aturats pel porter, no pogueren fer res més.

Montuïri, 0 - Arenal, 0

Ben prest el Montuïri es féu amb el domini del patit, però així i tot el marcador no es mogué i això que tant la porteria local com la visitant passaren per moments de perill; però unes vegades les intervencions dels porters i altres la mala punteria feren que no arribassin els gols. Ja al final el Montuïri hagués pogut marcar en tres clares ocasions de

Levi's

DIESEL

Avirex

Lee

MANS

L'Almoïna, 30 · Tlf. 971 16 84 56 ▼

Porreres ▼

AVIA

CAT

ART

ALBERT

adidas

Pérez, Llistó i Zamorano, però erraren incomprensiblement.

Binissalem, 2 - Montuïri, 1

Partit molt igualat que va tenir per dominador una part cada equip. Ara bé, a la primera, els locals feren els seus dos gols i a la segona, el Montuïri, amb els binissalamers gairebé sotmesos, sols n'aconseguien un i ja mancant deu minuts per a l'acabament. Això féu que el 2-1 fos definitiu.

2ª Regional

Montuïri, 1 - Vilafranca, 0
 Soledat, 2 - Montuïri, 3
 Montuïri, 1 - Collerense, 1
 Campanet, 0 - Montuïri, 2
 Montuïri, 3 - Son Cladera, 0

Juvenils

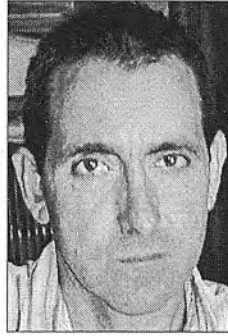
Montuïri, 8 - Ses Salines, 0
 Cala D'Or, 2 - Montuïri, 3
 Montuïri, 3 - At. L'Unió, 2

Benjamins F-7

Algaida, 7 - Montuïri, 2
 Montuïri, 4 - Ses Salines, 0
 S'Horta, 5 - Montuïri, 4
 Montuïri, 1 - Arenal, 5
 Campos, 5 - Montuïri, 3

BÀSQUET FEMENÍ
L'inici d'una nova singladura
Vicenç Alcolea és el nou president

Amb un nou president, J. Vicenç Alcolea C u a d r a d o , acaba de començar la temporada de bàsquet femení a la qual hi prenen part 4 equips montuïrers: 1ª Autonòmica, Cadets, Infantils i Minis, si bé aquest darrer no ho farà fins el proper 12 d'aquest novembre.

Guillem Morlà, qui fou president aquestes darreres temporades, no podrà exercir el càrrec degut a les múltiples ocupacions, motiu pel qual passa a la vicepresidència.

Com és sabut, les jugadores de 1ª Autonòmica tenen més de 16 anys; les de Cadet, entre 14 i 16; les Infantils, de 12 a 14 i les Minis, de 8 a 11. Els entrenadors o entrenado-

res són 4 persones que s'han de desplaçar a Montuïri les quals, juntament amb algunes jugadores externes, fan que les despeses superin el que seria de desitjar, però així i tot algunes aportacions i subvencions fan que es pugui sostenir dignament a Montuïri aquest esport del bàsquet i hi puguin participar les nines i joves montuïreres amb disposició i que vulgin.

Els resultats del mes passat foren aquests:

1ª Autonòmica

Drac Montuïri, 63 - St. Llorenç, 57
 CB Binissalem, 50 - Drac Montuïri, 78
 Pollença, 50 - Drac Montuïri, 43
 Drac Montuïri, 53 - Sa Pobla, 50
 Felanitx, 61 - Drac Montuïri, 55

Cadet

Molinar, 58 - Rt..Antonio Montuïri, 64

Infantil

St. Josep. 39 - Manera-S'Hostal Montuïri, 90

veterinaris
 m o n t u ï r i

Camí de Ca'n Tamos, s/n
 07230 - Montuïri
 Tel./Fax: 971 64 66 49
 clivetmontuiri@airtel.net

Clínica Veterinària

- medecina general
- vacunacions
- cirurgia
- raig X
- ecografia
- animals exòtics
- perruqueria
-

CONCERTAU HORA

Col·lecta del Dinar al Puig i del Domund

Els beneficis del dinar de torrada del diumenge dia 9 d'octubre al Puig foren de 970 euros. La col·lecta del Domund d'enguany ha estat de 123'66 euros. Moltes gràcies per la vostra col·laboració i en particular als forns i comerços per les aportacions desinteressades a la torrada del Puig. I pel que fa al Domund, els missioners que treballen en països de Tercer món sabran fer bon us de la nostra solidaritat econòmica tan necessària per a ells.

Curset Prematrimonial

Convidam les parelles que pensin casar-se en breu a un curset prematrimonial que es farà a la Parròquia de Porreres del dia 21 al 25 de Novembre a les 21'00. Per més informació passau pel despatx parroquial a l' hora habitual.

La part darrerament ampliada del cementeri amb el poble al fons

Festivitat de Sant Cecília

La festivitat de Santa Cecília d'aquest any serà el diumenge dia 20 de novembre. Com cada any

l'Eucaristia serà a les 11'00. Per a més informació llegiu el programa de festes que publicarà l'Ajuntament.

Bar
Restaurant
**Ca'n
Xorri**

Menú diari: 7€

Menjar a la carta

Berenars variats

Carrer Major, 2
Tel. 971 644 133
07230 Montuïri

Els nostres morts viuen per sempre

El més de novembre s'obri amb la celebració de la festivitat de Tot Sants i el dia següent el dia dels difunts. Sobretot en aquests dies som convidats a fer memòria d'aquelles persones que ens han deixat, que han partit i són en Déu. Som convidats a recordar i fer present aquells que s'han avançat en el camí de la vida per viure una "altra dimensió" existencial. Ningú ens ha confirmat com és aquesta "altra dimensió", però moguts per la fe en Jesús hem de dir que són en el cor del Pare del cel.

No podem negar que, malgrat la seva absència, la seva no presència entre nosaltres, no deixam d'estimar-los perquè els nostres morts viuen per sempre en el cor de tots aquells que amb un amor apassionat els recorden. Tanmateix ells romanen present en el cor i en la ment malgrat els anys i la seva absència.

La tradició popular, per mitjà de signes tant entrançables com flors, ciris i sobretot per mitjà de

la pregària ha sabut reinterpretar molt bé aquesta absència en presència viva. Els nostres cementeris en aquests dies es vesteixen de vida, de llum, de colors... I perquè no, també de plors, d'enyorances, de dolor profund per la pèrdua d'una persona estimada. L'home, sigui de la religió que sigui, es resisteix a viure i a experimentar el drama de l'adéu per sempre d'una persona estimada. És per això que els nostres morts estimats no sols no moren mai, sinó que tampoc envaeixen. Sempre els recordam vius i presents entre nosaltres.

Davant la mort, Jesús té una actitud esperançada. Amb la seva resurrecció ha obert una esclatxa de claror que il·lumina aquest misteri fosc. La seva resurrecció ens ha confirmat que la mort no té la darrera paraula, sinó que serà la vida i la vida en plenitud la que regnarà després d'aquesta vida finita i terrenal.

Una dotzena de morreatos de 5 kg va cotinar en Sebastia de la s'Oratgera

La torrada a benefici de les obres de la parròquia fou un èxit

Molt de públic va assistir a la presentació de llibre de Joan Mollés

Aspecte de la plaça de les tres Creus degut a la restauració de la Creu

Abans de Tots Sants, a Plaça i als comerços es podien comprar moltes flors

La gent major celebrà amb nostàlgia la nit de les Verges